

การพิมพ์ระบบเล็ทเตอร์เพรส

เป็นวิธีพิมพ์ระบบเก่าแก่ คิดค้นโดย **โยฮานน์ กูเทนเบิร์ก (Johann Gutenberg)** เมื่อราว 500 ปีก่อน ซึ่งเป็นระบบการพิมพ์ที่ใช้แม่พิมพ์โลหะที่เรียกว่า "ตัวตะกั่ว" โดยทำแม่พิมพ์จากโลหะเป็นตัวอักษรแล้วนำมาเรียงเป็นคำ เป็นประโยค ทำให้สามารถถอดนำมาใช้ซ้ำได้ ซึ่งวิธีนี้ทำให้สามารถสร้างแม่พิมพ์ได้อย่างรวดเร็ว แทนการแกะสลักแม่พิมพ์จากไม้ และการพิมพ์ด้วยวิธีนี้ก็ทำให้การพิมพ์เข้าสู่ยุครุ่งเรือง สามารถทำหนังสือได้จำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ความรู้ต่าง ๆ สามารถส่งต่อไปได้ดีขึ้น

ในประเทศไทยการพิมพ์ชนิดนี้ก็เป็นที่นิยมและใช้การอย่างแพร่หลาย โดยผู้ที่นำการพิมพ์วิธีนี้เข้ามาคือ **หมอบรัดเลย์** ในสมัยรัชกาลที่ 3 จากนั้นเป็นต้นมา การพิมพ์ของไทยก็พัฒนาเรื่อยมา เกิดโรงพิมพ์ขึ้นมามากมาย เกิดอาชีพช่างพิมพ์ และช่างเรียงพิมพ์ คือผู้ที่มีหน้าที่เรียงตัวตะกั่วให้เป็นคำ ประโยค เป็นหน้า ๆ ซึ่งต้องใช้ผู้ที่สามารถอ่านหนังสือตัวกลับได้รวดเร็ว และถูกต้อง โดยในสมัยนั้นโรงพิมพ์ที่มีชื่อเสียงหลายโรงอยู่ที่เยาวราช เช่น โรงพิมพ์บุญเม้ง และงานส่วนใหญ่ก็ใช้วิธีพิมพ์ด้วยตัวตะกั่วจากฝีมือช่างเรียงพิมพ์

การพิมพ์เล็ทเตอร์เพรส (Letterpress printing) หรือที่รู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งว่า **การพิมพ์ระบบตัวเรียง** เป็นเทคนิคหนึ่งในกลุ่มการพิมพ์พื้นปูน ให้อิทธิพลส่วนปูนของแม่พิมพ์ทำหน้าที่รับหมึกแล้วถ่ายโอนไปยังวัสดุที่ใช้พิมพ์โดยตรง (Direct printing) ด้วยแรงกดที่เหมาะสม ต่างจากระบบพิมพ์ออฟเซตที่แม่พิมพ์จะต้องถ่ายโอนหมึกผ่านผ้ายางก่อนไปยังวัสดุพิมพ์ (Indirect printing)

ในอดีตเราเรียกระบบพิมพ์นี้ว่าระบบตัวเรียง เพราะแม่พิมพ์ประกอบขึ้นจากการนำตัวเรียงพิมพ์เป็นตัว ๆ มาเรียงกันเป็นแถวให้ได้เป็นหน้าพิมพ์ จากนั้นนำไปติดตั้งบนเครื่องพิมพ์ ตัวพิมพ์เหล่านี้มีส่วนผสมจากโลหะผสม ดีบุก พลวง และตะกั่ว สามารถนำแม่พิมพ์กลับมาใช้ได้ อีกต่อมามีการพัฒนาขึ้นโดยการนำเครื่องจักรมาช่วยทุ่นแรง ให้ความรวดเร็วมากขึ้น เช่น **ไลโนไทป์** (Linotype) และ **โมนอไทป์** (Monotype) โดยที่เครื่องแบบไลโนไทป์จะหล่อตัวเรียงพิมพ์ติดกันเรียงแถวเป็นบรรทัด หากต้องการแก้ไข ไม่สามารถแก้ไขเป็นรายตัวอักษรได้ ในขณะที่เครื่องแบบโมนอไทป์เป็นการหล่อตัวเรียงพิมพ์ทีละตัวอักษร แล้วนำมาเรียงเป็นบรรทัดอัตโนมัติ สามารถแก้ไขข้อความในภายหลังได้

จนกระทั่งในปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเพอสิเมอร์ไวแสงได้ถูกนำมาใช้แทนโลหะผสมที่เป็นอันตรายต่อช่างหล่อและช่างพิมพ์ และได้ใช้กันแพร่หลายโดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ทำให้การใช้ตัวเรียงพิมพ์และการกดบล็อกพิมพ์ได้กลายเป็นอดีตไปแล้วในวงการพิมพ์ และที่สำคัญของนวัตกรรมแม่พิมพ์พอลิเมอร์นี้ เป็นสิ่งผลักดันให้เทคโนโลยีการพิมพ์เล็ทเตอร์เพรสเปลี่ยนบทบาทของตัวเองอีกครั้ง ด้วยการไปสนับสนุนอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์และฉลาก แทนการพิมพ์หนังสือ เอกสารทั่วไป แผ่นปลิว และนามบัตร

นอกจากโรงพิมพ์แล้ว ธุรกิจที่เกี่ยวข้องก็เกิดขึ้นเช่นกัน ได้แก่ สำนักพิมพ์ แกลเลอรี และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น จนกระทั่งในศตวรรษที่ 20 การพิมพ์ระบบออฟเซตได้เริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งในตลาดงานพิมพ์เล็ทเตอร์เพรส จนถึงปัจจุบันด้วยคุณภาพและประสิทธิภาพของระบบพิมพ์ออฟเซตที่เหนือกว่า

แม้ปัจจุบันจะมีระบบพิมพ์ที่ทันสมัยมากมาย ทำให้เลตเตอร์เพรสมีบทบาทสำคัญน้อยลง และเนื่องจากการทำแม่พิมพ์ลำบาก ใช้เวลานานในการเรียงตัวอักษรให้เป็นคำ หากแต่ภาพที่ได้นั้นก็กลับดูแปลกตา คงความคลาสสิก มีความเหลี่ยมของหมึกให้เห็น อันเป็นเอกลักษณ์และเสน่ห์เฉพาะตัวของระบบนี้ ทำให้ระบบเลตเตอร์เพรสได้ถูกนำกลับมาใช้อีก ด้วยรูปแบบการพิมพ์ที่ใช้ความปราณีต เน้นความชำนาญ และต้องทำด้วยมือ เป็นความไม่สมบูรณ์ที่น่าหลงใหล เหมาะกับงานที่เน้นความเป็นศิลปะ อาจใช้ทำนามบัตร หรือการ์ดแต่งงานที่ต้องการความพิเศษ และรูปแบบที่การพิมพ์สมัยใหม่ให้ไม่ได้ ช่วยสร้างภาพจำให้กับชิ้นงาน นอกจากนี้สามารถประยุกต์ไปใช้กับงานปั๊มูน พิมพ์ทอง ตีเบอร์ ใดคัท และปั๊มพอยต์ได้อีกด้วย

ข้อเสียของระบบเล็ทเตอร์เพรส

1. มีจำนวนพิมพ์ไม่เกิน 2,000-3,000 ชุด
2. ไม่ต้องการคุณภาพสูงมาก
3. มีภาพประกอบน้อย
4. ไม่ควรเป็นงานพิมพ์หลายสี
5. ต้องมีเวลาทำงานพิมพ์นานพอสมควร
6. มีงบประมาณในการพิมพ์จำกัด...../*

Cr. Papermore.co
Cr. Printtosme.com